

BETÆNKNING**Afgivet af Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at etablere en sprogjeneste. Sprogtjenesten skal bestå af et antal sprogkonsulenter, der skal monitorere brugen af det grønlandske sprog samt udbyde rådgivning og undervisning i brugen af grønlandsk i medierne.

Fremsat af medlem af Inatsisartut, Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit, formand

Inatsisartutmedlem Vivian Motzfeldt, Siumut, næstformand

Inatsisartutmedlem Laura Táunâjik, Siumut

Inatsisartutmedlem Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit

Inatsisartutmedlem Henrik Fleischer, Partii Naleraq

Udvalget har, efter 1. behandlingen 11. maj 2017 under FM2017, gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Med forslaget ønsker forslagsstiller at styrke det anvendte grønlandsk i de grønlandske medier. Dette ønskes sikret gennem etableringen af en sprogjeneste, der skal udbyde rådgivning og undervisning i brugen af det grønlandske sprog til medierne. Sprogtjenesten skal ligeledes monitorere brugen af det grønlandske sprog i medierne.

2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Udvalget noterer sig, at Naalakkersuisut samt et flertal i Inatsisartut udtrykte opbakning til nærværende forslag. Et mindretal i Inatsisartut ønskede ikke at støtte forslaget, med henvisning til, at et allerede igangsat initiativ vedrørende et digitalt oversættelsesværktøj kan anvendes, i stedet for at poste nye midler i et nyt tiltag.

3. Udvalgets behandling af forslaget

Med forslaget ønskes en sprogjeneste, der skal varetage to funktioner.

For det første skal sprogjenesten monitorere brugen af det grønlandske sprog i medierne.

Naalakkersuisut tilkendegiver støtte til sprog tjenesten og oplyser, at såfremt forslaget vedtages, forestiller Naalakkersuisut sig at placere tjenesten hos sprogsekretariatet. Sprogsekretariatet udbyder i henhold til gældende lov sekretariatsbistand til bl.a. sprognævnet¹. Netop sprognævnets funktion er foreslået ændret på indeværende samling med FM2017/123. Vedtages dette forslag, vil sprognævnet skulle registrere nye grønlandske ord samt bl.a. deltage i udviklingen af fagterminologier, der i sidste ende skal godkendes af sprognævnet. Det må derfor formodes, at placeres sprog tjenesten i sprogsekretariatet, vil noget af arbejdet med monitoreringen af brugen af det grønlandske sprog i medierne allerede finde sted grundet sprognævnets lovbestemte aktiviteter.

For det andet, skal sprog tjenesten udbyde rådgivning og undervisning i brugen af det grønlandske sprog i medierne. Dette tolkes således, at rådgivningen og undervisningen skal udbydes til medierne, til brug for en styrket anvendelse af det grønlandske sprog i mediernes arbejde. Grundet mediernes frie valg af sprog og udtryksformer, vil sprog tjenestens rådgivning og undervisning alene kunne fungere som en frivillig ordning, der vil kunne anvendes af medierne efter eget ønske.

Som forslagsstiller gør det klart, er nærværende forslag tiltænkt en kvalificering af brugen af det grønlandske sprog i medierne – en indsats, der kan foregå på mange niveauer. Således skal nærværende forslag ses i sammenhæng med en række tidligere politiske drøftelser og vedtagelser i Inatsisartut².

I forlængelse heraf oplyser Naalakkersuisut i sit svarnotat, at en strategi- og handlingsplan for sprogudvikling forventes omdelt under nærværende samling. Heraf vil angiveligvis fremgå en beskrivelse af igangværende initiativer samt forslag til nye initiativer med det formål at styrke sprogene her i landet, herunder sprog i medierne. Udvalget ser frem til denne snarlige offentliggørelse.

Det er tydeligt, at der er fokus på fortsat styrket og bevidst brug af det grønlandske sprog for så vidt angår mediernes mulighed for til stadighed i mindre og mindre omfang at anvende grønlandsk som et oversat sprog. Hvornår og hvorvidt de grønlandske medier nogensinde vil kunne komme til at undslå sig oversættelser fra ét sprog til grønlandsk, kan der her i betænkningen ikke foretages en præcis vurdering af. Dette både henset til hastigheden, hvormed vi uddanner vores egne journalister, det globale arbejdsmarkeds indflydelse samt om et samfund på under 60.000 personer, nogensinde vil kunne uddanne nok journalister til at dække de eksisterende og fremtidige mediers personalebehov. Nærværende forslag må anskues som en indsats overfor allerede uddannede journalister, samt journalister, der uddannes indenfor de næste år. Det ligger dog klart, at ønskes en mere fundamental ændring

---

¹ Landstingslov nr. 11 af 26. oktober 1989 om Grønlands Stednavnenævn samt senere ændringslove

² Se eksempelvis EM2016/43 samt EM2016/125

af de sproglige kompetencer hos landets journalister, ansat hos landets forskellige medier, vil denne ændring skulle starte helt tilbage i grundskolen, hvor kimen til de sproglige kompetencer lægges.

Udvalget støtter principielt op om det ønskede arbejde for at minimere anvendelsen af det grønlandske sprog som et oversat sprog, dog selvfølgelig med en fortsat respekt for den redaktionelle frihed, armslængdeprincippet, ytringsfrihed m.v. Såfremt forslaget vedtages i sin foreliggende form, vil det derfor være naturligt, at Naalakkersuisut i udformningen af sprogtenestens ydelseskatalog inddrager medierne, således mediernes egne ønsker og behov italesættes. Det er udvalgets forventning, at en positiv inddragelse og lydhørhed overfor interessenter, vil kunne betyde, at medierne selv kan være med til at identificere forhindringerne for en styrkelse af det grønlandske sprogs anvendelse i medierne. En sådan proces forventes i højere grad at kunne sikre en optimal udnyttelse af de midler, der måtte blive afsat til sprogtenesten.

4. Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagens begrundelse.

Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagens realisering. Således forventes den konkrete fastlæggelse af sprogtenestens ydelseskatalog samt en eventuel lovændring vedrørende sprogtenestens placering at lægge beslag på ¼ AC-årsværk. Herudover vil besættelsen af den enkelte sprogkonsulentstilling forventes at beløbe sig til 1 AC-årsværk, dvs. 500.000 kr./finansår i al den tid sprogtenesten eksisterer. Udvalget har ikke fundet anledning til at knytte yderligere kommentarer hertil, og kan konstatere, at Naalakkersuisut heller ikke har fundet anledning til dette.

5. Udvalgets indstillinger

Et **enigt** udvalg indstiller forslaget til **vedtagelse**.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Mimi Karlsen
Formand

Vivian Motzfeldt
Næstformand

Laura Táunâjik

Peter Olsen

Henrik Fleischer